

בעזרה ש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

סעודת רעוא דרעוין
פרשת משפטים - שקלים
שנת תשס"ט לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מכון מעדני מלך וויען

גליון תקמ"ז

להשיג אצל
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.
Brooklyn N.Y. 11211
718.388.1751.#117

דברי תורה

בסעודת שלישית פרישת מושפטים (שקלים) תשס"ט לפ"ק

משה, רבש"ע משאני מת איני נזכר, אמר לו הקב"ה חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים, ואתה זוקף את ראשך, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני, את עומד שם באותה שעה, וזוקף את ראשך, מנין ממה שקראו צענין, וידבר ה' אל משה לאמור כי תשא את ראש בני ישראל (ל-יב), שא את ראש לא נאמר, אלא כי תשא ע"כ. ויש להבין הכוונה בזה שבקריאת פרשה זו זוקף ראשיהן של ישראל, אשר לכאורה אין לו ביאור.

וּנְרָאָה דיודע דרמ"ח מנות עשין שבתורה, הם נגד הרמ"ח אברים, והשס"ה לא תעשה הם נגד השס"ה גידין (מכות כג:), ובקיום המנות נותן האדם חיות לגופו. וכתב בחתם סופר (ליקוטים פ' תשא רמה), דמסביר מנות מחצית השקל הוא נגד

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש, עשרים גרה השקל, מחצית השקל תרומה לה' (שמות ל-יב). ויש להבין הענין שנצטוו ליתן מחצית דייקא, והעשיר לא ירבה והדל לא ימעט, הלא בדבר שלם יש חשיבות יותר. - וצירושלמי (שקלים א-ד) נתקשה משה במחצית השקל, הוציא הקב"ה כמין מטבע של אש מתחת כסא הכבוד, והראהו לו, ואמר לו זה יתנו, כזה יתנו ע"כ. ויש להבין מה היה קשה לו למשה רבינו, ולמה הראהו דוקא מטבע של אש, ועוד גם זאת מתחת כסא הכבוד, ולא הראהו מטבע של כסף. - ולהלן בפרשת פקודי (לח-כו) אמר הכתוב, בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקודש וגו', למה דקדק 'לגלגלת', ולא אמר בקע 'לאחד' או 'לראש'.

וּבַתְחִלָּה נקדים מה דאיתא במדרש תנחומא (תשא ג) שאמר

מספרם, איך למנותם ולעמוד על ספרם, בקור ראשי שמונתם לחשבון תעלה, ומדת מנינם צידך אז תעלה ע"ל.

ועל זה נתקשה משה, הרי הקצ"ה הוציא את אצרהם חונה, ואמר לו, הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם, ויאמר לו כה יהיה זרעך (בראשית טו-ה). אם כן על כרחך סופן של ישראל להיות פרים ורבים עד אין מספר, ואם כן איך אפשר שמספרם נרמז בראשי שמונתם, וכי לעולם לא יעלו יותר ממספר הזה ח"ו. והתירוץ על זה הוא, שיש ששים רבוא נשמות, אבל הם מתפשטות לנילוות אין מספר (עיין מגלה עמוקות ואחחן אופן רמח), אבל שרשם של הנשמות תחת כסא הכבוד אינם אלא כמספר ראשי תיבות של שבטים, ולהם יש מספר, אך הנילוות שמהם, על זה רמז לכוכבים אין מספר, וזה הראה הקצ"ה לאצרהם, אבל למשה רבינו הראה נשמות שתחת כסא הכבוד למעלה ע"כ.

ובעין זה כתב לפרש בחתם סופר (ח"י סוגיות ירושלים תרנ"א) בסוגיא דמנות נריכה כוונה, ה' אלפי

הגלגולת, בקע לגלגולת, על כן כי תשא את ראש בני ישראל (ל-יג), ראש ממש, שיהיה הראש מתוקן צמנות עשה השייך לו, יתנו מחנית השקל ע"ש. אם כן צומן שאין בית המקדש קיים, ואין אנו מקיימים מצוה זו בפועל, אז חסר החיות מהראש, אשר גופא צתר רישא גריר. אבל בקריאת הפרשה, שמקיימים ונשלמה פרים שפתינו, אז נחשב כאילו קיימנוה בפועל, ומשה רבינו נתן התורה עומד וזוקף אז את ראשיהן של ישראל, ונתן צו חיות מקדושת המצוה, וצוה זוקף ראשיהן.

והנה דדרשות חתם סופר (לפ' שקלים קיט.) כתב לפרש מה דנתקשה משה צמחית השקל, דאיתא צילקוט (פ' תשא שפו) אמר לו הקצ"ה למשה, אם בקשת לעמוד על מנינם של ישראל, טול ראשי אותיות של שבטים, ואתה עומד על מנינם, ר"ש מראובן מאתים אלף, ש"ן משמעון שלש מאות אלף וכו', וכן כל שבט ושבט וכו', הרי ת"ק אלף וי"ז אלף, היכן שלשת אלפים, אלו שנפלו בעגל שנאמר ויפול מן העם וגו' כשלשת אלפי איש (לז-כח) וכו' ע"ש. וכן הוא גם ציואר (לשחרי"ת פרשת שקלים), רם חוה לו אות

שיש לקיים כל מצות התורה בשלימותם, תמימה, ועד שלא קיים כולם, משיבת נפש, הנפש חוזר שוב למטה להשלים מה שחיסר. - והנה לא יתכן לאדם שיקיים כל המצות, כי לא כל המצות מודמנים לפניו. וכדי שיוכל לקיים בגוף אחד כל המצות, יצטרך לעבוד שנים רבות בגלגולים שונות, על כן מחלק ה' נשמת האדם לניצוֹת רבות, ומתגלגל בגופים שונים, ומשלים בכל אחד מהם המצות החסרות לו. וכמו שכתב האר"י בגלגולי נשמות, כי צדיק אחד יש ניצוֹת רבות מאנשים שונות.

וְלִבְנֵי נותן כל אחד רק מחצית השקל, כי שק"ל עולה נפ"ש, ובכל אחד יש רק חלק מהנשמה, וזה הצטרף רבים יושלם כל חלקי נשמתו. ועל זה רמו הכתוב, בקע לגלגולת, נשמת האדם נבקע לניצוֹת רבות, לתכלית צורך הגלגולים שלו, שיוכל בשנים מועטות לתקן הכל, ולכן יתן רק מחצית השקל בשקל הקודש, כי אין בהאדם אלא מחצית וחלק מהנשמה.

אֲמֵנָה יש לומר עוד, כי בחשבון מספר בני ישראל במדבר מצאו שהיו זהם יותר מששים רבוא,

אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, ויצרך אתכם כאשר דבר לכם (דברים א-יא), כי יש ששים רבוא אוחיות לתורה, וששים רבוא נשמות ישראל יונקים מהם, ואם כן איך אפשר להוסיף על ישראל, מאין יבא יניקה לנשמתו. אבל האמת נשמה אחת מתנוצצת ונותנת חיים ואור לכמה מאות נפשות, וכן אוחיות התורה כפטיש יפוצץ סלע, וכאשר היה כשהדבור יבא מפי הקב"ה בשעת מתן תורה התפשט והתנוצץ לכמה דיבורים (שבת פח:). והיינו דקאמר משה רבינו ע"ה, ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, ואם תאמר מאין יבא הארה לנשמות הנוספות על ס' רבוא, על זה אמר ויצרך אתכם כאשר דבר לכם זה סניי, שמדיבור אחד התפשט והתנוצץ אלפים נצוצים, כן יצרך אתכם גם כן ע"כ. (הוצא באורות חס סופר פ' לך קנה).

וּבְרֵאדָה לבאר הדברים, כי תכלית האדם בעולם הזה הוא לקיים כל מצות ה' בשלימותם, ואם חיסר בחייו מלקיים כולם, הוא צריך להתגלגל שנית לעולם הזה, ולהשלים מה שחסר לו. וכמו שפירשו, תורת ה' תמימה משיבת נפש (תהלים יט-ח),

התורה וכו', אמר לו רבי מנחם להם תקנה מן התורה וכו', כל המהנה תלמיד חכם מנכסיו ומשיא צתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיא לתלמיד חכם כאלו מדבק בשכינה), על דרך שמת זבולון זלאתך (דברים לג-יח), דמיניה ומיניה מסתייע מלחא, שעל ידי העם הארץ עוסק התלמיד חכם בתורה ונעשה לדיק יסוד עולם, ואלו הם אלף ושבע המאות שהיו יתירים על ששים רבוא, לא ידע משה למצוא להם תקנה, עד שעשה מהם וויס לעמודים, שיתלו זהם עמודי עולם כנ"ל ע"כ.

ויש לומר דזהו הענין הנאמר צפרשתנו, ויראו את אלפי ישראל, ותחת רגליו כמעשה לצנת הספיר, וכעצם השמים לטוהר (כד-י). וצרש"י פירש לצנת הספיר, לזכור צרתן של ישראל שהיו משועבדים צמעשה לצנים, וכעצם השמים לטוהר, משנגאלו, היה אור וחדוה לפניו (ויק"ר כג-ח) ע"כ. ולפי מה שנתבאר יש לומר, כי תחת רגליו צהכסא הכבוד גנוזים נשמות ישראל, וישנם נשמות של לדיקים שאין להם שיג ושיח צעסק עניני עולם הזה, אלא תורתם אומנתם, ומנדיקי הרצים ככוכבים, והמה

וכמו שאמר הכתוב (לח-כו) שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים. ומתבאר של הששים רבוא עשו מאת אדניס למאת הככר ככר לאדן, ונשאר עוד את האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים, מהעודפים על הששים רבוא, ומהם עשה וויס לעמודים, וזפה ראשיהם וחשק אותם (לח-כח). ולכן כאשר שמע משה כי צצטוי י-ה מרומזים רק ששים רבוא, נתקשה משה צמחצית השקל, הרי ישנם עוד שלשת אלפים וחמש מאות וחמשים.

וצראה על פי מה שכתב צתורת משה (פ' פקודי ריט:), כי שרשן של ישראל, ששים רבוא נשמות נגד אותיות התורה, ישראל ר"ת י"ש ש"שים ר'צוא א'אותיות ל'תורה, והוא ידוע, והנה לכל אחד חלקו צתורה למעלה, אמנם יש נותרים שנשמותיהם מקליפת נוגה הסמוכה לקדושה, ולהם אין חלק צתורה ולא אות מששים רבוא אותיות. ומכל מקום יש להם תקנה צמהנה לתלמיד חכם מנכסיו (כדאיתא צכתוצות (קיא:)) אמר רבי אלעזר עמי הארצות אינם חיים וכו', כל המשתמש צאור התורה אור תורה מחיהו, וכל שאינו משתמש צאור

כג-כט), אצל כדי שיוכלו להתקיים הם נריבין לשמן ופתילה, והמה המחזיקי תורה, שמתעלים וחיים גם לעתיד, צמה שהם משיאין צנותיהם לתלמידי חכמים, ומהנים תלמידי חכמים מנכסיהם. ולכן נר ה' נשמת אדם, שהוא דומה לנר, שצהצטרף אחד לחצירו, כל אחד מתעלה בשלימותו.

ובאשר נתקשה משה צמחית השקל, שאמר לו ה' כי תשא את ראש בני ישראל, שימנה ראשי שמות השבטים וימלא מספרם, ונתקשה לו הרי ישנם שלשת אלפים ועוד צמספרם, יותר מששים רבוא. הוויא לו ה' מטבע של אש מתחת כסא הכבוד, להורות לו שהנשמה הוא אש, והעודפים על הששים רבוא, המה השמן והפתילות שמחזיקים את האש שיוכל להתקיים. והוויאה מתחת הכסא כבוד, אשר תחת רגליו הם נשמות כמעשה לצנת הספיר, ונשמות כעצם השמים לטוהר, וצידד משלים אחד את חצירו, ומנאחתי גם להם תקנה, בהחזקת התורה, אשר חלק כחלק יאכלו.

ואיתא צמסנה (עוקצין ג-יב) עתיד הקציה להנחיל לכל נדיק

הנשמות אשר הם כעצם השמים לטוהר, שהם עוסקים רק צעניני שמים, והם מטוהרים מחומרי העולם הזה. אצל כדי שיוכלו הנדיקים והחכמי תורה לעסוק צעצודת ה', הזמין להם ה' נשמות של צחי' צולון, שעוסקים צחומר וצלצנים, ומהנים תלמידי חכמים מנכסיהם, והמה האשכולות המחזיקים את התורה, ועל ידי זה יש להם חלק צחורתם, ומיניה ומיניה מתקלם עילאה, והמה הנשמות אשר הם כלצנת הספיר, שעוסקים צחומר וצלצנים, אצל גם הם מאירים כספיר ויהלום, ושניהם יחד הם תחת רגלי השכינה, גנוזות צרור החיים.

ולבן מדמה הכחוצ נשמת האדם לנר, וכמו שנאמר (משלי כ-כז) נר ה' נשמת אדם, כי הנר משולב צשמן ופתילה ואש, אשר האש כשעומד לעצמו אינו יכול להתקיים ונכזה מהרה, רק כאשר יש שמן ופתילה המחזיקו אז הוא מתקיים. ולעומת זה השמן והפתילה הם דוממים, אין צהם אור וחיות, אצל כאשר מצטרפים אל האש, גם הם נעשים חלק מהנר. וכן הוא צנשמות ישראל, תלמידי חכמים כל גופן אש (חגיגה כו.), שמדוצקים צחורת ה', אשר כה דברי כאש (ירמיה

והנה משה רבינו כאשר עשה אותם
 ויין לעמודים, סיים הכתוב,
 ונפה ראשיהם וחשק אותם (לח-כח).
 ויש לומר דהנה בספה"ק כתבו לרמו
 צפרשתנו, וכי ימכור איש את בתו
 לאמה לא תנא כנאת העבדים (כא-ו),
 דזה רומז על הנשמה שמכרה הקצ"ה
 לאמה, לשמש את הגוף, ולא תנא
 כנאת העבדים, נפגם צראשי אצרים
 ע"כ. וצדרשות חתם סופר (לשוצ"י
 קי): כתב צדך זה להמשיך ציבור
 הפקוקים שלאחריו, אם רעה צעיני
 אדוניה אשר לא יעדה, ר"ל עם הארץ
 אשר רעה צעיניו שלא זכה לתורה,
 ואומר כיון שלא זכיתי לתורה אהיה
 כאחד הגוים כי אצד סצרי מעתה, לא
 יאמר כן, כי אם יחזיק לומדי תורה או
 יגדל צניו לתלמיד חכם ממש. וזהו אם
 רעה צעיני אדוניה של אמה הנוכרת,
 היינו עם הארץ שרעה צעיניו אשר לא
 זכה ליעדה, להיות ארום שלה על דרך
 מאורסה קהלת יעקב (דברים לג-ד),
 והפדה בכסף שיתן ללומדי תורה, אצל
 לא ימשול למכרה לעם נכרי, להיות
 כאחד הגוים, בצגדו זה ח"ו, וכן לא
 יעשה. ואם לצנו ייעדנה, שמחזיק צנו
 לתלמוד תורה, הרי צרא מוכה אצא,
 והרי כמשפט הצנות יעשה לה, פירוש
 הרי נשמתו כנשמת תלמיד חכם ממש.

ולדיק שלש מאות ועשר עולמות
 שגאמר (משלי ח-כא) להנחיל אוהבי יש
 ואוצרותיהם אמלא. ופירשו צו, כי ישן
 כת"ר עולמות כמנין התרי"ג מנזות
 דאורייתא ושצע מנזות דרבנן, וצדין
 הוא שהצדיק ינחול כת"ר עולמות, אך
 צהיות שלכל יששכר ישנו וצולן
 המחזיק, כל אחד מהם נחל המנצה
 של הכת"ר עולמות. וזהו שעמיד
 להנחיל לכל 'צדיק וצדיק', הן הצדיק
 עצמו, והן המחזיקו שמתעלה כהצדיק,
 שגאמר להנחיל אוהבי י"ש, ש"י
 עולמות, ואוצרותיהם אמלא, האוצר של
 הצדיק זה המחזיקו, ימלא ה' צהש"י
 עולמות הנותרות, שינחול חלק כחלק
 ע"כ.

וזדו הענין שנצטוו ליתן רק מחצית
 השקל, כי כל אחד הוא רק
 החצי, אחד עוסק צתורה ועבודה,
 ואחד מחזיקו ומפרנסו, וצידד הם
 דבר שלם. והנה שק"ל צמילואו (ש"ן
 קו"ף למ"ד) עולה כמנין כת"ר, ועשרים
 גרה השקל (עשר"ס עולה צגמטריא
 כת"ר), וכל אחד נותן רק מחצית
 השקל, שמחציתו הוא מספר ש"י,
 להורות על השילוב שיש צין העוסק
 צתורה והמחזיקו, שמשניהם צידד
 מתעלה כת"ר עליון.

לחגור מתניהם נגד ירם, להיות סור מרע, ולהפסיק בהחגורה צין לצם לערוה, להזהר מכל דנדוד חטא. רק צמה שחסר להם העשה טוב, עשה אותן ויין לעמודים, להחזיק בני תורה, ויחשב להם כאלו גם הם עסקו בתורה.

והנה מצינו צאליעזר, כאשר הלך לקח את רבקה ליצחק אבינו, אמר הכחז, ויקח האיש נוס זהב צקע משקלו, ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם (בראשית כד-כז). וברש"י צקע רמז לשקלי ישראל, צקע לגלגלת (מדרש אגדה), ושני צמידים, רמז לשני לוחות הצרית מנומדות, עשרה זהב משקלם, רמז לעשרת הדברות שבהן (צ"ר ס-ו) ע"כ. ומתחלה נבאר מה שנתן לה נוס זהב צקע משקלו, לרמז לה על שקלי ישראל, הלא יש לישראל תרי"ג מצות, ולמה נבאר לרמז לה מצוה זו דייקא.

והנה דאיתא בגמרא (מגילה יג:) אס על המלך טוב יכתב לאדום, ועשרת אלפים ככר כסף אשקול וגו' (אסתר ג-ט). אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעמיד המן הרשע לשקול

ואמר טוב, ואם אחרת יקח לו, פירוש מוסב על הנ"ל, מי שלוקח לו תלמיד חכם, שהוא צעמנו אינו יכול ללמוד רק שמחזיק אחרים, שארה כמותה ועונתה לא יגרע וכו', היינו עשיית מצות, שלא יאמר הואיל ואני מחזיק לפלוגי על התורה ועל העבודה, אלך אני בצרירות לצי, קמ"ל שלא יגרע כמות נשמתו של עצמו, ועונתה הוא קביעת עת לתורה צעמות הפנאי. ואם שלש אלה לא יעשה לה, היינו שאר כמות ועונה, ואז ויארה חנם בלא מצות, אין כסף, צמה שמספיק לומדי תורה, כי לא יהיה לו שכר טוב בכל עמל כספו שיתן להם ע"כ.

ולכן כאשר מצא משה רבינו תקנה להאלף ושבע מאות, ועשה אותן ויין לעמודים, שיחזיקו את עמודי התורה, וצוה גם הם יתעלו, מכל מקום 'נאפה ראשיהם' של הוויין, שאם כי אי אפשר להם להרבות צעשה טוב, תורה ועבודה, מכל מקום גם הראש שלהם צריך להיות שמור מהחטא, ולא תחורו אחרי לבצכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם. וחשק אותם (וברש"י כו-ז) שהוא לשון חגורה, שגם הם צריכין

בלוחות, לוחות אבן כתובים באצבע אלקים (לא-יח), כתובים משני עבריהם, מזה ומזה הם כתובים (לז-טו). דאיתא צירושלמי (שקלים ו-א) שהיו כתובים על כל לוח עשרת הדברות ד' פעמים (רבי סימאי אומר ארבעים על לוח זה וארבעים על לוח זה), היינו שהיו נקראים מלמעלה למטה ומלמטה למעלה וכך היו נקראים משני עבריהם, נמצא צפני לוחות ח' פעמים עשרת הדברות. ועוד ד' מצדיהם, צפוני ימין וצפוני שמאל וד' עליון ותחתון, נמצא י"ב פעמים כתובים עשרת הדברות, והמה כתובים באצבע אלקים. כמה לקו מצרים באצבע עשר מכות, ומדה טובה מרובה על א' חמש מאות [תוספתא סוטה רפ"ד מוצא בתוס' שם יא. ד"ה מרים], הוי להו כתובים באצבע אלקים חמשת אלפים זכרות, וי"ב פעמים ככה כנ"ל, הוי ליה י"ב פעמים חמשת אלפים זכרות, (וכל דיבור כלול מכל העשרה דברות. תורת משה דברים ט:), היינו שש מאות אלף למספר צני ישראל, (כי התורה משפיע זכרות לישראל) ע"כ.

ואם קן ישנם צעשרת הדברות הכתובים על הלוחות, ששים זכרות זכרות כנגד כל נפש מישראל,

שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקלי המן, והיינו דתנן (שקלים א-א) באחד באדר משמיעין על השקלים ע"כ. הרי לנו כי מצוה זו מגינא ומללא ממוזימת הרשעים שרואים להשמיד ולהרוג את היהודים. ולכן כאשר רצה ליקח את רבקה, להיות מהאמהות של הכלל ישראל, והרי ידעה רבקה שנאתם של גויי הארץ לישראל, שנחגלה ביחד עם לבן הארמי שציקש לעקור את הכל, על כן רמו לה שאין לה לחוש, כי הקצ"ה הקדים שקלי ישראל לשקלי המן, ומצוה זו מגינא עליהם מכל רעה, והוא זוקף ראשיהן של ישראל, כי תשא את ראש.

אמנם מה שנתן לה שני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם, לרמו על העשרת הדברות שנכתבו על הלוחות, הלא כתיבת הלוחות הוא רק פרט קטן מנתינת התורה, והעיקר שנתן לנו ה' את תורתו, וגם אם העשרת הדברות לא כתובים על לוחות, חסובה לנו תורת ה', ולמה רימזו לה על הלוחות שעליהם כתובים עשרת הדברות, עשרה זהב משקלם. ונראה על פי מה שכתב בתורת משה (פ' תשא קטז). לפרש, מה שנאמר

ה' עליהם. על כן שלחה לו, שמא עזרו על חמשה חומשי תורה דכתיב ציה מזה ומזה הם כתובים, ולכן אין התורה מגינא ומנלי עליהם, וזהו לדעת מה זה ועל מה זה.

ואגו נכנסים כעת לימי השמחה של חדש אדר, שמשנכנס אדר

מרבין בשמחה (מעניט כו:), הן שמחה גשמי שמתעורר ישועות ישראל להנצל ממות לחיים, והן שמחה רוחני בצפקודי ה' ישרים משמחי לב, שהדר קבלוהו צימי אחשורוש (שבת פח:), קבלה מתוך שמחה וטוב לב ולא בכפיה. - ואמרו חז"ל (סנהדרין יח:): הנך ג' רועי בקר הוו קיימו, ושמעיהו רבנן דקאמר, חד אמר, אם בכיר ולקיש כחדא יינך דין הוא אדר, ואם לאו לית דין אדר. [אם יהא החוס בקרקע, וינמח זרע הבכיר והאפיל יחד, חטים שנורעו צראש החדש, והשעורים שנורעו עכשיו, דין הוא אדר] ע"כ. ויש צוה רמו, כי צחדש זה מגודל הגס שנעשה לישראל, מתעוררין ישראל לאהבת ה' ציתר שאת ויתר עו, לקבל על עצמם עול התורה מחדש, וזוכין לשוב לה' על ימי הנעורים צתשובה מאהבה, אשר זדונות נעשו לזכיות (יומא פו:), ואשרי

והם העומדים לישראל בכל עת ובכל זמן, שצרכת התורה יגן עליהם צאלף המגן. ולכן רימו זאת לצבקה, שהתכוונה להיות אם צישראל, ואת היי לצלפי רצבה, שהם עמידים לקבל את הלוחות, אשר צה כלול צרכה מיוחדת לכל נפש מישראל.

ובזה היה נראה לצאר עוד מאמרים (מגילה טו:), ותקרא אסתר להתך וגו' ותצוהו על מרדכי, לדעת מה זה ועל מה זה (אסתר ד-ה). אמר רבי יצחק שלחה ליה, שמא עזרו על חמשה חומשי תורה, דכתיב ציה מזה ומזה הם כתובים ע"כ. ולכאורה יש להצין למה הדגישה שעזרו על התורה שכתובה מזה ומזה, הלא גם אם היא כתובה רק מחד אחד, אין לעזור על דברי התורה הזאת. ולפי מה שנתצאר יש לומר, כי הנה המן אמר לשקול עשרת אלפים ככר כסף לצדד את היהודים. ומצואר צתוס' (מגילה טו:)

ד"ה ודחי' שזהו כנגד מספר השקלים של ששים רבוא ישראל ע"ש. ולכאורה הרי התורה שמוזה ומזה הם כתובים, יש צה ששים רבוא צרכות כנ"ל, צרכה מיוחדת לכל נפש מישראל, ואיך יתכן שיעלה צידו של המן לצנע הגזירה של כליון עליהם, ולמה לא מגין צרכות

זקנתנו שכיפרה ילדותנו (סוכה גג).
 ולא רק ימי הזקנה הם לומחין
 ועושים פירות, אלא גם ימי הילדות
 מתעלים למפרע ועושין פירות. וזהו
 אם זכיר ולקיש כחדא יינך, שמגודל
 אהבת ה' ילמיחו גם המעשים הישנים
 עם החדשים יחד, דין הוא אדר, זהו
 מעלתו ומדריגת חדש אדר. - כן
 יזכנו ה' לעצדו מתוך רוב שמחה,
 ולהעלות כל הימים צתשובה שלימה,
 עדי נזכה לקול ששון וקול שמחה
 צציאת בן דוד צמהרה דיין.

על הטוב יזכר
ידידינו החשובים שהשמחה במעונם
שנדבו להוצאת קונטרס הזה

* * *

הר"ר מנשה יצחק פריינד ני"ו
לרגל נישואי בנו החתן נח ארי' ני"ו
עב"ג בת הר"ר אשר שלעזינגער ני"ו

* * *

הר"ר משה נפתלי טענענבוים ני"ו
לרגל הולדת בנו למזל טוב

* * *

הר"ר מנחם אויביץ ני"ו
לרגל הולדת בתו למזל טוב

* * *

הר"ר בערל דייטש ני"ו
לרגל החלאקה לבנו ני"ו